

SOTAKORKEAKOULU, TEHTÄVÄT JA TOIMINTA

Kenraalimajuri Risto J S e t ä l ä

PERUSTAMINEN JA SAAVUTUKSET

Sotakorkeakoulumme perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 60 vuotta, sillä suomalaisten yleisesikuntaupseerien koulutus käynnistyi 3. päivänä marraskuuta 1924. Korkeakoulu aloitti toimintansa vuonna 1883 käyttöön otetussa silloisen Uudenmaan Tarkk'ampujapataljoonan kasarmissa Helsingin Kruununhaassa. Samoissa tiloissa korkeakoulu toimii vielä tänäänkin.

Ylintä sotilaallista opetusta antavan oman sotakorkeakoulun tarve todettiin jo itsenäisyytemme varhaisina vuosina. Vast'ikään saavutetun itsenäisyytemme säilymistä vastuun kantaneet silloiset ylimmät päätöksentekijät hyväksyivät suunnitelman Sotakorkeakoulun perustamiseksi ja valmistelut johtivat varsin nopeasti toiminnan aloittamiseen. Sitä ennen olivat jo muutamat suomalaiset upseerit suorittaneet ulkomaisissa sotakorkeakouluissa yleisesikuntaupseerin tutkinnon tai olivat perustamisvaiheen aikana sitä suorittamassa. Oma yleisesikuntaupseerikoulutuksemme jouduttiin käynnistämään osin ulkomaisin opettajavoimin, sillä ensimmäisen yleisesikuntaupseerikurssin opettajana oli kolme ruotsalaista, yksi italialainen, yksi englantilainen ja yksi ranskalainen upseeri. Näin ensimmäisen kurssin oppilasupseereiden vieraiden kielten taitokin joutui hetimiten käytännössä koeteltavaksi.

Ennen talvisodan syttymistä ehti Sotakorkeakoulussamme suorittaa yleisesikuntaupseerin tutkinnon yhteensä 370 upseeria. Heistä sodissamme kaatui Isänmaamme puolesta 32 upseeria. Sotien jälkeen korkeakoulun toiminta jatkui vuoden 1946 tammikuun alusta, josta lähtien toiminta on jatkunut keskeytymättä. Vuonna 1983 päätynyt kurssi mukaanlukien on sotien jälkeen koulutettu yhteensä 1 233 yleisesikuntaupseeria. Vuonna 1985 päättyvällä kurssilla opiskelee yhteensä 68 upseeria. Koulutus on määrällisesti täyttänyt puolustusvoimiemme arvioidun yleisesikuntaupseerien tarpeen.

YLEISESIKUNTAUPSEERIKURSSIT

Yleisesikuntaupseerikurssit ovat Sotakorkeakoulun pääkurseja, niiden toimeenpanoa varten korkeakoulu on maahamme varsinaisesti perustettu.

Yleisesikuntaupseerikoulutuksen kokonaispäämääränä on valmistaa maamme puolustusvoimien palvelukseen kyvykkäitä, oma-aloitteisia, avarakatseisia ja luomiskykyisiä yleisesikuntaupseereita. Heidän tulee r a u h a n a i k a n a kyetä suunnittelemaan, toteuttamaan ja johtamaan toimenpiteitä, joiden päämääränä on etsiä ja löytää keinot siihen, miten maamme puolustamisen sotilaalliset valmistelut on suoritettava käytettävissä olevien resurssien puitteissa niin, että puolustusvoimamme jo olemassaolollaan eli puolustus- ja taistelutahtonsa, varustuksensa sekä sodankäytikkynsä ja -taitonsa puolesta muodostavat sotaan joutumista ennalta mahdollisimman

tehokkaasti ja uskottavasti ehkäisevän tekijän. Siltä varalta, että kuitenkin joutuisimme sodan piiriin, tulee heidän rauhan aikana myös kyetä suunnittelemaan ja johtamaan toimenpiteitä ja valmisteluja, joiden tarkoituksena on etsiä ja löytää keinot siihen, miten maatamme tulisi menestyksellisesti puolustaa. S o d a n a i k a n a yleisesikuntaupseereiden tulee kyetä suunnittelemaan, toteuttamaan ja johtamaan taisteluja ja sotatoimia, joiden päämääränä on joukkojemme rohkeilla ja yllättävillä operaatioilla sekä maamme maastollisia ja ilmastollisia erikoisolosuhteita taitavasti hyväksikäyttäen aiheuttaa maahantunkeutujalle rajoitamme alkaen sellaisia menetyksiä ja osatappioita, että se enempiä tappioita välttääkseen joutuu harkitsemaan sodan jatkamisen tarkoituksenmukaisuutta ja siten etsimään konfliktitilanteen ratkaisua muin kuin sodan keinoin.

Näiden vaativien koulutustavoitteiden saavuttamisen ensimmäisenä perusedellytyksenä on, että Sotakorkeakouluumme yleisesikuntaupseerin tutkintoa opiskelemaan hakeutuvat ja hyväksytyt upseerit ovat nuoremman upseeristomme parhaimmistoa. Heidän tulee olla kiinnostuneita ja halukkaita itsensä kehittämiseen tiukkatahtisella kurssimaisella opiskelulla, joka vaatii heiltä runsaasti aikaa ja työtä sekä useimmiten myös perhe- ja henkilökohtaisia kieltäymyksiä. Toisena ja vähintään yhtä tärkeänä perusedellytyksenä on pidettävä sitä, että Sotakorkeakoulumme opettajakunta edustaa alansa huippua. Opettajien tulee olla tietorikkaita, innostavia, ennakkoluulottomia ja rohkeita, mutta samalla myös harkitsevia ja maltillisia sekä käytännössä saatujen kokemusten rikastuttamia. Näiden perusedellytysten sekä hyvien ulkoisten toimintaedellytysten vallitessa on Sotakorkeakoulullamme mahdollisuus täyttää sille määrättyt vaativat tehtävät.

Yleisesikuntaupseerikoulutuksen kokonaispäämäärän saavuttamiseksi Sotakorkeakoulussa opiskellaan yleisellä opintosuunnalla kaksi ja teknillisellä opintosuunnalla kolme vuotta. Tämä aika ei suinkaan ole riittävä sanotun päämäärän syvälliseksi ymmärtämiseksi eikä asetettujen tehtävien täydelliseksi hallitsemiseksi. Siihen tarvitaan lisäksi sisäistä kypsymistä, kokonaiskuvan kirkastumista ja johdettua jatkokoulutusta. Sotakorkeakoulun opetuksessa tähdätään ennen muuta riittävän perustan rakentamiseen sille, että yleisesikuntaupseeri on kokemuksensa kartuttua uransa myöhemmissä vaiheissa kyvykäs hoitamaan yhä mittavampia, vaativampia ja vastuullisempia tehtäviä niin rauhan kuin sodankin ajan puolustusvoimissamme.

YLEISESIKUNTAUPSEERIEN JATKOKOULUTUS, VALTAKUNNALLISET MAANPUOLUSTUSKURSSIT SEKÄ MUU KURSSITOIMINTA

Vuodesta 1968 alkaen on Sotakorkeakoulussa toimeenpantu yhteensä 17 ylemmän päällystön kurssia. Kurssille komennetaan kaikki yleisesikuntaupseerit noin 5—7 vuoden kuluttua yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittamisesta. Tämän kahdeksan viikon mittaisen kurssin tarkoituksena on täydentää ja ajanmukaistaa nuoremman yleisesikuntaupseeripolven tietoja sekä valmentaa heitä vastaanottamaan uusia ja aikaisempaa vaativampia tehtäviä. Näitä tehtäviä ovat esimerkiksi joukko-osaston komentajan, pääesikunnan toimistopäällikön sekä sotilasläänin osastopäällikön tehtävät. Kurssit ovat jatkuneet jo niin pitkään, että koko varttuneempi yleisesikuntaupseeripolvi ylintä johtoa myöten on suorittanut tämän tärkeän ja erittäin tarpeelliseksi koetun jatkokoulutuskurssin. Kurssille on osallistunut myös erikoisupseerien ylimpiin virkoihin nimitettyjä erikoisupseereita.

Valtakunnalliset maanpuolustuskurssit aloittivat toimintansa vuonna 1961 Sotakorkeakoulun suojissa. Kurssveja on ollut neljä vuosittain ja niiden kestoajka on kolme ja puoli viikkoa. Kurssien päämääränä on antaa osanottajille tietoja valtakuntamme turvallisuuspolitiikan perus- ja taustatekijöistä sekä mahdollisuusistamme huolehtia ulkoisesta turvallisuudestamme kansainvälisten jännitystilanteiden sattuessa. Valtakunnallisten kurssien osanottajiksi on kutsuttu henkilöitä, jotka ovat valtakunnallisesti ja alueellisesti suurten ja tärkeitten hallinnollisten ja taloudellisten päätösten tekijöitä ja päätösten valmistelijoita sekä muita yhteiskunnassamme vaikuttavassa asemassa olevia henkilöitä. Niinpä kurssien osanottajina on ollut kansanedustajia, valtion keskus- ja aluehallinnon johtotehtävissä toimivia, maamme talouselämän johtohenkilöitä, oikeuslaitoksen, opetus- ja tiedotusalan sekä valtakunnallisten järjestöjen edustajia, ylempää upseeristoa jne. Yhteensä on valtakunnallisia maanpuolustuskursseja järjestetty Sotakorkeakoulun yhteydessä vuosi 1984 mukaanlukien 93 kurssia, joiden yhteenlaskettu osanottajamäärä on yli 3 300.

Näiden säännöllisesti toimeenpantavien kurssien lisäksi on Sotakorkeakoulun ti-loissa tai Sotakorkeakoulun johtamisvastuulla aika-ajoin toimeenpantu myös monia muita kurssveja. Niiden osanottajina on ollut vakinaisessa palveluksessa olevia upseereita ja erikoisupseereita sekä reservin upseereita.

PÄÄTTEEKSI

Viimeiset sotamme osoittivat, että sotia edeltävänä aikana Sotakorkeakoulussamme koulutetut yleisesikuntaupseerit olivat omaksuneet hyvin suomalaisen, oloihimme ja kansanluonteemme piirteisiin pohjautuvan sekä rajallisten resurssiemme mahdollistaman sodankäyntitapamme ja taktiikkamme. He toimivat tärkeissä komentaja- ja esikuntatehtävissä sodissamme erittäin menestyksellisesti. Voidaan sanoa myös heidän ansiotaan olevan, että Suomi edelleen on itsenäinen kansakunta muiden kansakuntien joukossa.

Tänä vuonna 60 vuotta täyttävä Sotakorkeakoulu jatkaa sille määrättyä opetus-työtään edellä mainitun vaativan päämäärän saavuttamiseksi. Sen saavuttaminen edellyttää Sotakorkeakoulun opettajilta ja oppilailta päämäärätietoista, herpaantumatonta ja sitkeää työtä. Tämän työmme syvällisimpänä tarkoituksena on Isänmaamme palveleminen niin, että maamme saisi rauhan oloissa kehittyä kukoistavaksi ja hyväksi maaksi, että se pysyisi jokaiselle suomalaiselle puolustamisen arvoisena. Me tämän päivän Sotakorkeakoulussamme palvelevat toivomme, että korkeakoulumme kasvattama nykyinen yleisesikuntaupseeripolvi osoittautuu sille uskottavien vaatvimpienkin tehtävien mittaiseksi ja arvoiseksi — tarvittaessa myös sodan vaikeissa tehtävissä.